

Ett namn betyder så lite, så mycket

Per Olaisen

Toscana.

Himlen var väldig och blå. Mycket blå.

Han såg ett flygplan teckna ett kondensstrimmigt streck långt där uppe, tog ett djupt andetag och kände sig ganska nöjd.

Det finns olika sorters otrohet, tänkte han.

Själv hade han hamnat i Kategori 2a: Han var singel och Afrodite var gift.

Borde han ha dåligt samvete? Var de inte bägge vuxna, rådde över sina egna liv, trampade över en gräns ibland i affekt, bottenlös vrede eller besinningslös åtrå, liksom så många andra?

Han betraktade de vita konturerna av hennes kropp. Om sommaren sov han bara med ett enkelt lakan som täcke och hon hade från början gjort som han.

”Jag är inte heller så frusen av mig”, hade hon viskat den första ljumma juninatten tillsammans.

Han bodde högst upp i en vindslägenhet i ett gammalt hyreshus mitt i Ätraby och det var ingen insyn och inga grannar åt något håll på samma plan. I lägenheten under bodde en gammal halvöv boksamlare. Perfekt - om man blev lite högljudd ibland.

Afrodite. Ett namn som förpliktigade. Eller?

Han satt naken vid köksbordet, tittade på henne. Var allt bara ännu en manlig dröm avlad i antikens mörker, en önskan om ett slags kärlekens intrigmakare som med glädje kollrade bort alla som rörde vid mjuk hud, kysste fuktiga läppar, ville låta sig förvändas?

Nu får du skärpa dig, tänkte han. Titta inte mer på henne för då sätter hon sig rätt vad det är upp i sängen som är ert gemensamma hav och sträcker på sig som en katt, och så kommer du för sent till jobbet. Igen.

I natt hade han vaknat av att sängen var tom. Så hade det gått i ytterdörren. ”Bara en liten promenix. Jag behövde svalka mig.” Hon hade krupit ner till honom och varit lika varm som om hon legat där en lång stund redan.

Han tittade ut på den morgonblå himlen igen. Fyra dagar kvar till resan. Han skulle till Toscana. Glida omkring med en hyrbil i några veckor. Pomarance, Montieri, Follonica, Cecina. Eller några andra ställen. Bara ta det lugnt i alla fall.

Som han hade längtat efter detta! Att inte fundera på räkningar, inte på att handla, inte på att oro sig över det ena eller andra som följde med yrket. Att inte grunna över relationer.

”Och här sitter du och tänker”, sa Afrodite och satte sig över honom.

Han blev lite överrumplad och ryckte till.

”Jo ... uhm ... jag ...” Hon knäppte händerna bakom hans nacke och han smekte henne över höfterna, instinktivt, mjukt.

De satt så en stund.

”Vet du, ibland ... oj, hoppsan!” Hon flinade. ”Uhm ... jo ... ibland tänker jag att den här sommaren aldrig bo-orde ta slut.” Hon suckade.

”Det var fint sagt”, sa han.

”Men det kommer den att göra, och så är ... så blir ... det höst och så blir allt b-bara så tråkigt igen. Har jag sssagt att jag inte t-tycker om min man så mycket längre?”

Han stönade till. ”Ungefär en gång per dag, tror jag.”

Hon kurade ihop sig i hans famn och de rörde sig stilla tillsammans.

De hade ätit en sen frukost. Rostat bröd. Marmelad. Ost. Han kaffe, hon te. Nu stod hon i dörren, på väg ut, skulle träffa en kompis på stan, ta en glass eller något, sedan hem till hotellet, byta om inför mötet med Afroditeklubben klockan tre. Hon pussade honom på näsan, kysste honom på munnen.

”Jag vet inte ens om jag skulle kalla detta otrohet”, sa hon och såg på honom med den där blicken som var en blandning av ’lilla gubben’ och ’Afrodite vet bäst’.

Han sa inget.

”Jag menar, Paul har ju redan lämnat mig mentalt, jag känner det så starkt, som till exempel nu, i stället för att vara med mig och förbereda för klubbmötet i eftermiddag var han absolut tvungen att åka till Stockholm och ordna med affärer, som om de inte kunde vänta bara några yttepyttedagar till, va, det är ju otroligt, och visst, jag har koll på allt, men vi är ju för fan *två* om det här, så varför, varför, varför måste han ge sig iväg *nu*?”

”Afrodite ...”

”Förlåt. Jag blir bara så förbannad.”

”Jag vet.”

Hon kastade med håret, drog händerna genom det och suckade. ”Okej, det om detta, jag kilar nu. Mötet börjar klockan tre, måste hinna fika en stund också.”

Han låste dörren efter henne, hörde hennes klackar i trappan. Söndag. Tre dagar på jobbet och sen iväg till Italien på torsdag. Han längtade.

Så vad skulle han göra nu, denna långa söndag? Något möte var han inte sugen på att närvara vid.

Han gjorde lite övningar i vardagsrummet, kände hur stark han var. Vältränad. Tänkte på saker och ting man tänker på när man egentligen inte behöver tänka på någonting alls.

Paul hade en gång avgudat sin hustru och tillsammans hade de bildat något de kallade Afroditeklubben. ”Bara för kvinnor”, hade Afrodite berättat, skrattat och blinkat konspiratoriskt. I år

skulle ett av klubbens möten hållas i Ätraby, Paul och Afrodite hade bestämt sig för att tillbringa hela sommaren i den idylliska staden på västkusten. Det fanns vänner och bekanta i området och Paul hade inte varit på den här sidan Sverige å något av sina företags vägnar på många år, så ett par månader på hotell skulle bli alldeles utmärkt.

Det var Afrodite som börjat flörta med honom på krogen den där kvällen i början av sommaren. Det hade inte blivit något mer än ett trivsamt samtal den gången. Inte heller när de sprang på varandra några kvällar senare på en annan krog. Men när de låg och tittade på varandra i sängen i hans lägenhet ytterligare några dagar senare hade hon mumlat "tredje gången gillt" med ett litet leende.

Maken var hos goda vänner i Halmstad den kvällen och skulle sova över hos dem. Afrodite skulle sova på hotellet. Var det tänkt.

"Men han är som han är", hade hon sagt. "Han kommer hem och luktar kvinna och tror inte att jag känner något, eller så bryr han sig inte. Vi pratar inte om det, vi trivs ju fortfarande ihop ibland och ... tja ... man kan väl kanske kalla det ett fritt förhållande så här på gamla dar."

"Gamla? Tala för din make i så fall. Du bär din ålder – och jag förmodar att du är minst tio år yngre än jag – med den äran."

"Usch, så högtravande." Hon hade skrattat.

Han hade genomskådat henne. Visst påverkades hon av makens sätt att leva, att han drog sig undan. Känslorna hade svalnat hos dem bägge.

Men detta var en Kategori 2a, så han grävde inte vidare.

En vecka senare hade Afrodite våldtagit honom. Han insåg det nu, fyra dagar före Toscana, mitt i en armhävning denna varma söndagsförmiddag i augusti. Han drack lite vatten, la sig på parketten, tittade i taket. Ja, visst hade det varit en våldtäkt. Han hade vaknat av att Afrodite legat på mage mellan hans ben. "Mmm, jag vill sova", hade han mumlat. "Jag vill inte." Men hon hade fortsatt, och han hade inte gjort motstånd utan låtit det ske. Det slog honom inte förrän nu: Han hade sagt nej och hon hade fortsatt. Inget tvång, men ett oomkullrunkeligt om än sömngrötigt "jag vill inte". Rent tekniskt hade det alltså varit en våldtäkt, trots att han gett efter, till slut velat. Men rent känslomässigt? Var det inte att förminska alla andra våldtäkter att kalla denna händelse för våldtäkt? När var det våldtäktsbegreppet utökades till särskilt utsatta situationer? Någon gång i början av 2010-talet, om han mindes rätt. Det var länge sedan nu. Han hade inte formuleringarna i huvudet, men visste att det handlade om sömn, fylla, rädsla, sjukdom ...

Han suckade, satte sig upp. En våldtäkt alltså. Afrodite.

Ett nej är ett nej. Men när är ... när blir ett nej ett ja? Blir det någonsin ett ja och vad väger tyngst och när? Skulle han ... ja, vad skulle han göra åt detta? Kände han sig plötsligt smutsig? Han visste inte. Tanken var för ny. Ville han träffa Afrodite igen? Nej. Ja.

Klockan blev halv två. Han påbörjade en sen lunch.

Mobiltelefonen ringde. Några takter ur "Jenter" av Di derre.

"Du måste komma."

Han hörde på rösten att något inte var som det skulle. "Vad är det?"

"Det är Paul. Kom."

Hotellet var bara en rask promenad bort. Hon mötte honom i foajén. Hon var allvarlig, och han kände att hon darrade när hon rörde vid honom på vägen upp till sviten.

Hon låste upp dörren och de gick in. Paul låg tvärs över dubbelsängen. Han låg på mage, med ansiktet åt sidan, slutna ögon och var halvklädd. Svarta strumpor, mörka byxor, vit skjorta. En frukostvagn stod bredvid sängen. Juice, bröd, pålägg, en termos med ordet 'Kaffe' på, ägg, bestick, två kaffekoppar, servetter och lite annat. En brödkniv att själv skära skivor med. Allt såg oanvänt ut utom brödkniven som satt inkörd till skaftet i Pauls rygg. Skjortan var mer röd än vit över ryggen. Tyget var trasigt på flera ställen. Mer än ett knivhugg.

"Afrodite", sa Paul.

De ryckte till samtidigt och det for en kall kåre över hans rygg.

"Herregud, han lever!" skrek Afrodite.

"Helvete." Allt hade skett så snabbt, han stod med mobilen i handen i färd med att ringa vakthavande befäl på polisstationen. "Rör honom inte", sa han. "Den där kniven sitter jävligt illa till, han borde redan vara död, om inte av hugget så av traumat."

"Paul", snyftade Afrodite.

Två signaler gick fram, sedan: "Johnsén. Hej, Mattis, ringer du privat kan vi väl ta det i min egen mobil."

"Hej, nej, inte privat, jag står här på Grand, rum 63, med en skadad man, vi behöver en ambulans snabbt, jag trodde han var död, därför ringde jag journumret först, men nu måste vi ha en ambulans snabbt i stället."

"Jag fixar. Stanna där, vi är där om fem."

"Vi ska ingenstans." Han tryckte av samtalet.

Mannen på sängen låg helt stilla förutom vänsterarmen som skakade som hos en Parkinsonpatient. Ögonen var öppna nu.

"Rör honom inte", sa Mattis igen. Han var lugn. Överraskningsmomentet var borta. "Paul, hör du mig? Blinka om du kan höra mig."

Paul blinkade långsamt.

”Vem gjorde det här mot dig?”

Paul tittade inte på dem. Han blinkade igen. Armen skakade. Han såg ut som en skadad sprattelgubbe.

Samtidigt som Mattis insåg att Paul kanske inte kunde svara, lyfte mannen på sängen oändligt långsamt på huvudet.

”Afrodite”, sa han och tittade på dem, nej, inte på dem, på *henne*, hon som stod bredvid honom. Armen rörde sig skakande åt deras håll, som om den ville peka på något, någon. Sedan gick det som en massiv ryckning genom hela Pauls kropp och det kom ett märkligt läte ur hans strupe.

Han sjönk ihop, sa inget mer och var död när ambulansen kom.

Sensommar i Toscana. Snart skulle han åka.

Mattis och Johnsén satt på en bänk nere vid Ätran. Johnsén hade tänt en cigarett.

”Visste du att vattenpipa är det absolut farligaste om du ska röka något”, sa Mattis. ”Jag läste att du drar ner 90.000 milliliter tobaksrök under varje sittning jämfört med cigarettens 500-600 milliliter. Dessutom kan du drabbas av kolmonoxidförgiftning om du röker vattenpipa.”

”Tack gode gud för Marlboro då”, sa Johnsén, tog ett bloss och blåste en rökring som snabbt löstes upp.

Paus.

”Så du och mordoffrets hustru har haft ihop det ett tag, alltså?”

”Mm.”

”Det lägger ju en extra dimension till det här.”

”Jo, det gör väl det.” Mattis drog en hand genom håret, betraktade en trädgren som lossnat från stenarna nedanför Ågatans slut och som nu flöt förbi dem.

”Jag sitter här och funderar på hur vi ska göra.”

”Jag åker till Toscana på torsdag.”

”Har du avbeställningsskydd?”

Mattis såg på honom. Insåg att hans sinne var fördunklat. Att polisen i honom tillfälligt satts ur spel. Afrodite hade sått otrohetens frö i honom och han hade vattnat det och nu grodde det och förvanskade hans tillvaro. ”Jag förstår.” Han suckade. ”Så vad gör vi nu?”

”Du: egentligen ingenting. Men jag vill att du ska hjälpa mig med en sak innan du går hem och väntar på att vi hör av oss. Jag vill att du kilar in till den där Afroditeklubben och meddelar dem att vi kommer att prata med dem om en stund, att ingen får lämna hotellet och så vidare. Ja, du kan det där. Svara inte på några frågor, hänvisa till mig eller Andersson. Förresten, be om en deltagarförteckning också, jag är inte säker på att vi fått en sådan.”

Johnsén reste sig upp. Sprätte iväg resten av cigaretten ner i ån.

De gick in i hotellet, tog samma hiss upp. Mattis klev av på andra våningen, Johnsén pratade redan i mobilen när hissdörrarna gled igen.

Mattis gick längs korridoren. Utanför Vallgrensalen stod två kolleger på var sin sida om dörren. Han pratade en stund med dem och öppnade sedan dörren och gick in.

Kvinnorna i salen tittade på honom och han kände sig mycket liten och malplacerad när de kom fram mot honom, alla samtidigt kändes det som.

Han sa det han skulle säga och avslutade med att be om en deltagarförteckning.

Han öppnade dörren, stängde den bakom sig och stannade i korridoren utanför. Tog ett djupt andetag som blev till en suck.

Han vek ihop pappret och skulle ge det till den närmaste kollegan men hejdade sig plötsligt. Något hade fångat hans blick. Han vek upp pappret igen, läste 'Deltagarförteckning Afroditeklubbens möte på Grand i Ätraby' följt av datumet och de 47 deltagarnas namn.

'Bara för kvinnor', hade Afrodite sagt. Hon kunde ha tillagt att de alla måste heta Afrodite i förnamn.

Falkenberg 28 januari 2019

(Reviderad: 190224)

© Per Olaisen 2019